

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Mesori nefrancați nu se primesc. Manuscrisurile nu se returnează.
 Birourile de anunțuri:
 Brașov, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Inserate mai primesc în Viena: S. Mosse, Hasenstein & Vogler (Ott. Meas), H. Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelk, J. Donnerberg. În Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat. În Frankfurt: G. L. Doube. În Hamburg: A. Steiner.
 Pretul inserțiilor: o serie armonioasă pe o coloană 6 cr. și 50 cr. timbra pentru o publicare. Publicări mai dese după tariful și învoială.
 Reclame pe pagina a III-a o serie 10 cr. v. a. sau 80 braz.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU XVI.

„Gazeta” este în fi-care di
 Abonamente pentru Austro-Ungaria.
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se prenumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la dd. colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov:
 a administrațiune, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etajul I: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dăruș în casă: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a. sau 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 22.

Brașov, Vineri, 29 Ianuarie (10 Februarie)

1893.

Brașov, 28 Ianuarie v.

Raporturile de drept și datorințe între cler și popor sunt interpretate în sens foarte greșit din partea unor membri ai clerului nostru. Foaia bisericească din Blașiu, de exemplu, mai de multe ori ni-a făcut imputarea, că ne ingerăm în afaceri cari nu se țin de noi, că exprimăm verdicte asupra unor chestiuni, despre cari nu suntem chemați a judeca, ba cu un fel de scandalizare spune, că noi chiar și pe Episcopii i-am tracta ca pe niște subordinați ai noștri, și altele asemenea.

Urmarea este, că astăzi chiar și în sinul clerului nostru rural vedem, că au început a se ivi unele tendințe, de a se lăpăda de sarcina responsabilității înaintea presei noastre naționale, de a ne denega dreptul de a critica și de a judeca asupra faptelor lor și de a se acoperi așa dîcînd submanta unei inviolabilități față de toți aceia, cari nu fac parte dintr-unul din cele două mari nemijlocii.

Mergînd înaintea pe calea aceasta, ori cine poate să-și închipuie fatalele rezultate, ce le poate avea o astfel de pornire pentru viitorul nostru național.

Decă până aci s'a putut ține în sinul poporului nostru o anumită solidaritate față de cauzele naționale, aceasta este a se datori în prima linie stimei adăncă înrădăcinate în inima poporului nostru față de presa națională română. Ce se va întâmpla însă, când această stimă va dispărea? Ce se va întâmpla, când fi-care va lucra după cum îi vine mai ușor, când omenii noștri nu se vor simți responsabili pentru faptele lor înaintea presei noastre naționale și când ocrotirea la spațele vre-unei foi românești, care nici n'a avut curajul de a se

declara pentru programul nostru național, și-o va crede de ajuns pentru de-a pute trece de Român bun și cinstit? Mai puté va fi ore atunci vorba de solidaritate națională?

Nu credem să potă cineva mîna mai bine apa pe mîra contrariilor noștri, decât umblînd să discrediteze înaintea poporului presa noastră națională și învățîndu-l a umbla să se lăpăde de responsabilitate înaintea ei.

Dér a se lăpăda de o asemenea responsabilitate nici că este cu putință. Presa națională la noi, ca și la toate celelalte popore, reprezintă principiul național, față cu care datoré este a se supune totă suflarea românească. Ori cine s'ar păré, că într'o privință ori alta se abate din calea acestui principiu, presa are prin urmare nu numai dreptul, dér și datorința de a-l critica, de a-l interpela și de a-l trage la răspundere. Aici apoi nu se poate face deosebire de poziția socială a niménu, deórece principiul nu cunoșce asemenea deosebire.

Este prin urmare o mare și neiertată greșală de a crede, că unul ori altul dintre ai noștri ar puté să se subtraga dela responsabilitatea, ce o are înaintea presei naționale, prin o condamnabilă desconsiderare a aceleia.

Cu atît mai virtos nu potú fi permise asemenea tendințe periculoșe tocmai din partea clerului, care prin poziția sa stă în serviciul direct al poporului și prin urmare are cu atît mai mare datorința de a stima și profesa principiul național al aceleuia, reprezentat în presa noastră națională.

Nici raporturile între cler și popor nu sunt a se înțelege așa, ca și cum preoții n'arú avé să porțe nici o răspundere înaintea mireni-

lor, și că ori ce controlare a lor din partea acestora ar fi o ingerință neiertată, — o ingerință, ce numai preoților li-s'ar puté permite. Preoții stau în serviciul bisericeii, ér biserica o forméază credincioșii. Cine ar puté susține dér, că credincioșii se nu aibă drept de a trage la răspundere pe cei ce se află în serviciul lor?

Ori din ce punct de vedere așa-dér, tendința unora de a se subtrage de sub responsabilitate înaintea presei noastre naționale este o greșală neiertată, care în consecințele sale poté să ducă la niște urmări atît de triste pentru viitorul nostru național, încât astăzi nici prevedé nu se potú.

CRONICA POLITICĂ.

— 28 Ianuarie.

Din Roma se telegrafiază, că în ședința camerei dela 7 Februarie n. deputatul *Cirmeni* a interplat guvernul asupra vorbirii, ce-a ținut'o cancelarul german *Caprivi* în comisiunea militară a Reichstagului, în care a fost vorba de *trip la alianță*. Ministrul de externe *Brin* a răspuns, că cancelarul german a declarat, că, importanța triplei alianțe nime n'a scuit s'o prețușcă mai tare decât densusul. Elú s'a nisuit totde-una a face o politică acomodată de a se susține tripla alianță. Proiectul militar nu s'a făcut pentru că dorá n'ar avé încredere în alianță, ori în puterea militară. Germania nu se teme, că alianța se va puté strica curînd, voșce însé cu toate acestea se dispun de-o armată considerabilă. — De altă parte însé „Standard” din Londra scrie un articol în care arată, că apropierea Germaniei de Rusia înséamnă *slăbirea triplei alianțe*.

*

O telegramă din Belgrad aduce școirea, că presa de-acolo discută cu mult interes visita principelui bulgar la curtea din Viena, dându-i o de-

sebită importanță politică. Numitele foi susțin, că principele bulgar n'a mers la Viena numai cu gând de însurățenie, ci pentru ca să facă pași serioși spre a fi recunoscut. Tot în legătură cu aceasta se aduce și visita ce o va face principele bulgar la curtea din Constantinopole. Se susține, că Austro-Ungaria și Turcia vré să procedă în comun la recunoșcerea lui, la cari s'ar mai alătura Anglia și Italia. Germania deocamdată rămâne pasivă, dincontr Rusia și Franca vorú protesta, luînd de motiv vătămarea, artic. 3 din tratatul dela Berlin. Numita telegramă mai spune, că Serbia s'ar bucura de independența vecinei sale Bulgaria.

Situația politică în Ungaria.

„Budapesti Hirlap” dela 7 Februarie publică un articol intitulat „Situațiunea”, care merită a-i da o mai de aproape atențiune. Estragem pârțile mai remarcabile din acest articol.

Noul ministru pe lângă persoana Maj. Sale își începe cariera între prospecte nu dintre cele mai favorabile. Prima lui acțiune delicată a suferit un strașnic fiasco, a cărui umbră s'a vădută Sâmbăta trecută pe față, de obicei se țină, a lui *Weckerle*. Rosele de pe orbajii tînerului ministru președinte au fost rupte de un forte mare blamagiu...

În genere dîșu, *Weckerle* începe a pierde ori-ce lustru al sincerității și bunăvoinei, care s'au vădută până acuma la el. De un timp încóce partidele opoziționale aflară, că ministrul președinte își face joc din el, dér adî e neîndoios, că aceste partide se vorú tređi din visul în care *Weckerle* strălucea în lumina politicului francu.

Înainte de mergerea lui *Weckerle* la Viena mai mulți politici opoziționali s'au declarat, că elú merge, pentru ca să lămuréscă actuala situația și ținta lui principală e, ca să facă pași prealabili la Maj. Sa pentru fusiunea cu partide

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Căsătoria în familia Bonaparte.*

Se școie, că *Lucian* în tiner-țea sa a fost cuprins de aceleași idei revoluționare, ca și fratele său *Napoleon Bonaparte*. Elú fusese numit încă de timpuriu în administrația armatei din Alpi de mare, ca administrator de magazine. Atunci se dezvoltară toate pasiunile, cari 'lú predomniră în totu decursul vieții sale. Infocată, vioiu, vesel, aplecat la iubire și cu un temperament furtuos, în curînd se dede când în amor cu femeile, când în zelul patriotic; în fi-care di era pe tribuna oratorilor populari din St. Maximin, un orașel între Toulon și Antibes. În sfera acesta de ocupațiune neliniștită făcea elú și mică poezii. Elú se ținea pe sine de orator și poetu.

Ca administrator de magazine veni

* Din memoriile prințului de Canino (*Lucian Bonaparte*) și după alte isvóre.

la atingere cu familia Boyer, ómeni cinștiți, care avea și avere bunicească. Domnul Boyer ținea un fel de ospătăriă și avea doi copii: un ficior și o fată. Acesta din urmă, numită *Cristina*, avea o față atrăgătoare, o blîndețe englescă; dér era fricosă și sficioasă. *Lucian* fú bine primit în casă, iubi pe *Cristina* și fú și iubit de dînsa. Acestă legătură nu puté să nu fí observată în micul oraș. Când odată *Lucian* vorbea cu mare vervă și foc de pe tribuna de egalitate, 'lú agrăi cinstitul Boyer, care totdeuna era printre admiratorii săi: „Ai dovedit forte bine egalitatea; ei, decă suntem cu toții egali, de ce nu iai în căsătorie pe fiica mea? Tu fí faci curte și prin acesta fí strict. Decă esci omú cinstit, atunci nu trebuie să mai trăgănezi.” Agrăirea acesta ținută înaintea atător patrioți, 'lú aduse pe *Lucian* în mare perplexitate, dér soiu se-și susțină reputațiunea și se predicé odată și cu pilde. Elú luă mîna lui Boyer, o strînse cu frăneșă și dîșe: „Ei bine, voiu lua pe fiica ta în căsătorie!”

Și elú se ținú de cuvîntu. Scurtă

vreme dnpă convorbirea sa cu Boyer călători la Paris, acolo făcú să fí numit ca comisar de războiu, se întorșe la St. Maximin și se căsători. fí de fidelitate față de promisiunea dată, fí de fidelitate față de amorul său, cu fata ospătarului Boyer, cu totă împotrivirea din partea familiei sale. Acestă împotrivire se basa mai mult pe ușurința, ca un tîner abia de 21 de ani, să se căsătorească, decât pe meseliantă.

Revoluțiunea schimbăse deja moravurile și obiceiurile și făcú să dispară deosebirea între clasele societății; afară de aceea și reputația d-rei Boyer era fără pată. Fiiolele madamei *Lăția* nuse prea indeletniceau a observa deosebirile de classă. Cea mai mare se măritase fără de veste după un oficer, cea mai tîneră primea în public omagiile adjutantului *Leclerc*, care pe atunci era comandantul pieții *Marsilie*. *Lucian* însé se ocupa cu educațiunea soției sale și în scurt timp fú ea în stare să apară cu bună cuviință în mijlocul noiei sale familii. Ea era însă tristă, palidă și prea sănătoșă. Ea muri în Paris în a.

1801 și lăsă două fiice: *Charlotte* și *Cristine*, pe cari *Lucian* le puse pe aceeași treptă cu copii săi din a doua căsătorie.

Trecură ani. Între *Lucian* și împărătescul său frate se iviră neînțelegeri. *Lucian* trăia în Roma. Pe la anul 1810 'i se spuse se-și trimită pe fiica cea mai mare din prima căsătorie, la Paris. Aici în curînd se vorbi despre o căsătorie. *Lucian* nu dîșea nimic, dér spera.

Acestă căsătorie nu perea, a fi nepolitică. Franca, care se făcú temută în Europa, și care făcú de trei ori să tremure Austria, nu avea lipsă de legături familiare cu principi domitori. Împăratul *Napoleon* școia, că acelú monarchu, pe care-lú va sili se-i fí socru, nu o va face acesta de bună voie, ci cedîndu forței împrejurărilor.

Se mai lășe svonulú, că însu-și împăratul *Napoleon* va lua în căsătorie pe *Charlotte*, dér acest proiect se isbi de mândria cucuritorului lumei. Se vorbea despre o ducesă de Rusia, de o princesă de sânge regal de Saxonia, și apoi éreși despre o archiducesă de Aus-

Cursul pietei braşovului

din 4 Februarie st. n 1893

Bancnote româneşti	Cump	9 48	Vend.	9 52
Argint românesc	"	9 46	"	9 48
Napoleon-d'ori	"	9 50	"	9 55
Lire surcesci	"	---	"	---
Seris. fonc. „Albina“ 6%	"	---	"	---
" " 5%	"	---	"	---
Imperiali	"	---	"	---
Galbini	"	5 53	"	5 60
Ruble ruseşti	"	---	"	---
Mărci germane	"	58.80	"	59.---
Discontul 6-8% pe an.				

Cursul la bursa din Viena

din 8 Februarie st. n 1893.

Renta de aur 4%	114.60
Renta de hârtie 5%	---
Imprumutul căilor ferate ungare	---
aur	122.75
de argint	102.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de	---
ostă ungare (prima emisiune)	120 10
ostă ungare (2-a emisiune)	---
Amortisarea datoriei căilor ferate de	---
ostă ungare (3-a emisiune)	---
Bonuri croato-slavone	---
Amortisarea datoriei căilor ferate de	---
Bonuri rurale ungare	96.30
Despăgubirea pentru dijma de vină	---
ungurească	97.50
Imprumutul cu premiul ungurească	140 50
Losurile pentru regularea Tisei și Se-	---
ghedinului	142 50
Renta de argint austriacă	98 80
Renta de hârtie austriacă	98.40
Renta de aur austriacă	116.70
Losuri din 1860	---
Acțiunile băncii austro-ungare	1000 --
Acțiunile băncii de credit austr	371 25
Acțiunile băncii de credit ungar	323.25
Galbeni împărătești	5 68
Napoleon-d'ori	9 62
Mărci 100 împ. germane	59.20
Londra 10 Livres sterlinge	120.80

Sosirea și plecarea trenurilor

în Braşov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Braşov la Pesta

Trenul mixt: 4 ore 20 min. dimineața.
Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.
Trenul de persoane: 7 ore 23 min. seara.

2. Dela Braşov la București:

Trenul accel.: 5 ore 15 minute dimi.
Trenul mixt: 11 ore înainte de amez.
Trenul accel.: 2 ore 19 min. după am.

3. Dela Braşov la Zărnești:

Trenul mixt: 9 ore 5 min. dimineața.
Trenul mixt: 5 ore 13 min. după am.

Dela Braşov la Ch-Oșorheiu.

Trenul mixt: 5 ore 20 min. dimineața.
Trenul mixt: 8 ore 50 minute a. m.
Trenul mixt: 3 ore 10 min. după am.

Sosirea trenurilor în Braşov:

1. Dela Pesta la Braşov:

Trenul de persoane: 8 ore dimineața.
Trenul accel.: 2 ore 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 ore 5 minute seara.

2. Dela București la Braşov:

Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.
Trenul mixt: 6 ore 58 minute seara.
Trenul accel.: 10 ore 17 minute seara.

3. Dela Zărnești la Braşov.

Trenul mixt: 6 ore 2 min. dimineața.
Trenul mixt: 1 ora 14 min. după am.

4. Dela Ch-Oșorheiu la Braşov.

Trenul mixt: 8 ore 25 min. dimineața.
Trenul mixt: 5 ore 32 min. după am.
Trenul mixt: 9 ore 25 min. seara.

„Asociațiunea Riureana“

institutul de credit și păstrare în Capolnocu-Mănăsturu.

CONVOACARE.

P. St. acționari ai institutului de credit și păstrare „Riureana“ se invită la

a II-a Adunare generală ordinară

care se va ține la 27 Februarie 1893 c. n. 9 ore din și în localitatea institutului, cu următorul

PROGRAM Ū:

1. Raportul direcțiunii despre rezultatul anului de gestiunea 1892.
2. Raportul comitetului revisor despre examinarea rațiunilor și pe baza acestora pertractarea proiectului cu privire la împărțirea profitului curat.
3. Absolvarea direcțiunii și comitetului revisor, precum și statorirea soluțiunilor.
4. Modificarea unor §§-i din statute.
5. Pertractarea proiectelor insinuate la presidiu în înțelesul §-lui 22 din statute.
6. Alegerea alor 2 membrii pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

D. omni acționari, cari doresc a participa la adunare, se facă atenți la prescisele §§-ilor 8 și 9 din statute

Capolnocu-Mănăsturu, la 30 Ianuarie 1893 c. n.

Direcțiunea.

Închierea socotelelor

Asociațiunii „RIUREANA“ institut de credit și de păstrare în C.-Mănăsturu, pe anul 1892.

CONTUL BILANȚULUI.

Nr. cărții principale	ACTIVE	florin		Nr. cărții principale	PASIVE	florin	
		cr.	cr.			cr.	cr.
—	Cassa în numărare	632	23	1	Deposit fructificator	5587	28
15	In cambii	11,417	87	3	" de actii	214	46
16	In contracte	22,958	10	27	Capital social de actii	8800	—
20	Interese anticipate	207	93	5	Credit cambial	18450	—
21	Mobilierul	332	33	8	Fondul de rezervă	796	87
				18, 19	Interese transitoare	469	45
					Profit curat	1230	40
		35.548	46			35548	46

Contul profitului și ală perderilor.

Nr. cărții principale	EȘITE	florin		Nr. cărții principale	INTRATE	florin	
		cr.	cr.			cr.	cr.
2	Interese după depuneri spre fructificare	326	88	7	Penale	136	12
6	" " credit cambial	941	41	10	Taxă de transcrieri	5	90
9	Tipărituri	228	95	11	" " fundare	219	—
12	Diverse	213	83	12	Diverse	1107	68
17	Contribuție	155	08	13, 14,	Interese	2209	06
25	Salariul oficialilor	489	—	9	Tipărituri	39	79
24	Comisarilor de zi	85	—				
26	Chiria	47	—				
	Profit curat	1230	40				
		3717	55			3717	55

Mișcarea casei în anul 1892.

1. Casa în numărare	632.23
2. Intrate	46,435.73
3. Eșite	45,803.50
Suma	92,871.46

Capolnocu-Mănăsturu, la 31 Decemvre n. 1892.

Nicolau Avramu m. p.
director, președinte.

Ioană Botha m. p.
v. director.

Alesandru Anca m. p.
cassaru.

Alesiu Stuparu m. p.
contabil, notaru.

Ioană Dragomiru m. p. Georgiu Petrovanu m. p. Alesandru Popu m. p. Ioană Petrovanu m. p. Iacobu Bota m. p. Vasiliu Dragomiru m. p. Andrei Fopu m. p. Avacomu B. Hangea m. p. Ignatiu Gherghelū m. p. — membrii în direcțiune.

Bilanțul presinte, precum și contul profitului și ală perderiloră confrontându-se cu cărțile principale și auxiliare — ținute în bună ordine — s'a aflatu conformu și exactu.

C.-Mănăsturu, la 30 Ianuarie n. 1893.

Nicolau Lupanu m. p.

Ștefanu Birle m. p.

Alexiu Lotișu m. p.

Ioană Filipu m. p. — membrii în comitetulă revisorū.